

MAANDELIJKS

Tijdschrift

VAN HET EUROPEES GENOOTSCHAP
VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE

VOL. XXI (februari 1971) N° 2

Tijdschrift: MOORS E.

Bijdrage: Beschermend lid: 300 fr. te storten aan
Lid: 200 fr.
LE MAIRE, P., 53 de Broquevillelaan, Brussel 15 of
op P.C.R. 8460.38 van het genootschap te Brussel of
via de Afdelingen

Nederlandse leden: briefwisseling aan MOORS, E.,
Oude Antwerpsebaan, 161, MECHELEN

Dit blad bevat in bijlage 10 bladzijden publiciteit van leden en katalogus

EERSTE INTERNATIONALE NUMISMATISCHE DAGEN VAN BRUSSEL

In het maandblad van december 1970 werd reeds kort bericht dat de afdeling « Les Numismates de Bruxelles » op 24 en 25 april 1971 haar eerste internationale munten-handelsbeurs inricht.

Deze grootse manifestatie zal plaats vinden in het ultramoderne Internationaal Rogier Centrum, meer bepaald, in de Einsteinzaal. Daar dit gebouw gelegen is nabij het Noorderstation, is het door iedereen gemakkelijk te bereiken.

We kunnen nu reeds nadere inlichtingen verschaffen betreffende de feestelijkheden.

1. *De handelsbeurs.*

Deze zal toegankelijk zijn aan de bezoekers op zaterdag 24 en zondag 25 april, van 10 tot 17 u., zonder onderbreking. Buiten de Einsteinzaal werd ook de Peyrescazaal gehuurd om er een bar in te richten. We hopen dat U daar ook een aangename sfeer zult vinden.

De internationale zalen beschikken over parkeerplaatsen. De bezoekers kunnen dus eventueel hun wagen plaatsen ter hoogte van de Einsteinzaal en zonder enig tijdverlies hun bezoek aanvangen en verlengen.

We kunnen ook melden dat, buiten de talrijke Belgische deelnemers, vele inschrijvingen uit het G. H. Luxemburg, Frankrijk, Nederland, Duitsland, Zwitserland, Italië, Groot-Britannië, Oostenrijk en de Ver. Staten van Amerika toekwamen.

Het toegangsbiljet kost 20 F en is geldig voor de 2 dagen. De leden van het genootschap hebben vrije toegang mits vertoon van hun lidkaart 1971.

2. Het banket.

Een debatterend banket zal plaats hebben zaterdagavond in een restaurant nabij het Internationaal Centrum. De prijs, dranken en fooien inclusief, bedraagt 500 F per persoon. Dit bericht is een uitnodiging voor de leden die zich bij hun Brusselse vrienden willen voegen.

3. Herdenkingspenning

We zijn zeer gelukkig U mede te delen dat, met toestemming van de hogere instanties van de Koninklijke Munt van België, een penning zal geslagen worden, als aandenken aan deze eerste internationale dagen.

Te dezer gelegenheid zal het modulus, gecreëerd in 1965 voor de duizendste verjaardag van de eerste Brusselse munt (penning uit de xre eeuw, de naam van de stad vermeldend) opnieuw gebruikt worden. De keerzijde zal een gelegenheidstekst in het Latijn vermelden.

Onze erkentelijkheid gaat heel bijzonder naar de heer R. Vogeleer, Commissaris van de Munt, die een gunstig gevolg aan onze aanvraag toekende.

Deze penning zal geslagen worden in brons, geelkoper (messing), zilver en goud. De afmetingen zullen identiek zijn aan het zilveren 2 F-stuk van de Latijnse Unie, dus 27 mm.

Prijzen: bronzen en geelkoperen penningen: 20 F.

zilveren penningen (titel: 0,950): 100 F.

gouden penningen (titel: 0,900; gewicht: ong. 18 g): 2.000 F.

De gouden penning is alleen verkrijgbaar door **vooraf** in te schrijven.

4. Betaalwijze.

De leden die wensen deel te nemen aan het banket of die penningen willen bestellen, verzoeken wij zo vlug mogelijk het bedrag van hun reservatie of van hun bestelling te willen storten op het postgiro-nummer 32.53.32 van:

« Les Numismates de Bruxelles »
de Broquevillelaan, 53,
1200-Brussel.

De aard van de bestelling dient op de keerzijde vermeld.

Daar wij laattijdige bestellingen niet kunnen waarborgen, vragen wij nogmaals heel vlug te bestellen.

LETTERS EN MERKEN VAN MUNTATELIERS VAN GANS DE WERELD

C	Cuiaba (<i>Brazilië</i>) 1823-1833.
C	Culiacan (<i>Mexico</i>) 1846-1905.
C	Frankfort/Main (<i>Duitsland</i>) 1866-1879.
C	Gunzburg (<i>HDRR</i>) 1765-1774.
C	Ottawa (<i>Canada, Jamaica, Newfoundland Dominikaanse Republiek, VK</i>), 1908-1947.
C	Praag (<i>HDRR</i>) 1765-1856.
C	St Lo (<i>Frankrijk</i>) 1539-1653; 1659-1693.
C	Wenen (<i>HDRR</i>) 1766-1780.
C	Karlsburg (<i>Oostenrijk</i>) 1763-1758.
CA	Karlsburg (<i>Oostenrijk</i>) 1763-1758.
CA	Camora (<i>Portugal</i>).
CA	Chihuahua (<i>Mexico</i>) 1814-1822; 1831-1895.
CA	Karlsburg (<i>Oostenrijk</i>) 1747-1758.
CA	Saragossa (<i>Spanje</i>) 1556-1707.
C-A	Wenen (<i>HDRR</i>) 1774-1780.
CB	Brieg (<i>Silesië</i>) 1669-1713.
CB	Kormoczbanya (<i>Hongarije</i>) 1705-1711.
CB	Cronstadt (<i>Hongarië</i>) 1660.
C-B	Chaul (<i>Portugees Indië</i>).
C-B	Clausenbourg (<i>Transylvanië</i>)
C-C	Kaschau (<i>Transylvanië</i>).
C-C	Olmütz (<i>HDRR</i>) 1619-1620.
CC	Carson City (<i>U.S.A.-Nevada</i>) 1870-1893.
CCS	St-Veit (<i>HDRR</i>) 1689-1699.
CE	Ceuta (<i>Marocco</i>).
Ce	Real del Catorce (<i>Mexico</i>) 1863-1869.
C-E-A-R-A	Ceara (<i>Brazilië</i>) 1834.
C-F	Fogaras (<i>Transylvanië</i>).
CG-AK	Gratz (<i>HDRR</i>) 1767-1772
CH	monogram Chalons (<i>Frankrijk</i>).
CH	Chihuahua (<i>Mexico</i>) 1831-1895.
CH	Pressbourg (<i>Oostenrijk</i>) 1697-1718.
CH	Wenen (<i>HDRR</i>) 1610-1616.
CHST	Chester (<i>VK</i>) 1644-1645.
C-I	Cibinium (<i>Transylvanië</i>).
Ci-Bi	Hermannstadt (<i>Hongarië</i>) vers 1613.
C-K	Wenen (<i>HDRR</i>) 1765-1774.
CL	Gêne (<i>voor Frankrijk</i>) 1806-1814.
C-Lo	Colombo (<i>Portugees Ceylan</i>).
CM	monogram Birmingham (<i>Mombassa</i>) 1888.
C-M	Cibinium (<i>Transylvanië</i>).

C-M Kaschau (*Transylvanië*).
CM Wenen (*HDRR*) 1609-1612.
CM Kaschau (*Hongarijë*) 1704-1707.
Cn Culiacan (*Mexico*) 1846-1905.
Co Coimbra (*Portugal*).
CR Coruna (*Portugal*).
CR San Jose (*Centraal Amerika Republiek, Costa Rica*) 1828-1850.
C-S Furth (*HDRR*) 1630.
CS St-Veit (*HDRR*) 1689-1699.
C.S.H. Pressburg (*Oostenrijk*) 1705-1711.
CV Clausenbourg (*Hongarijë*) 1659.
CWF slag van Wurschbauer (*Transylvanië*).
CvG-AK Gratz (*HDRR*) 1767-1772.
CW monogram Brunn (*HDRR*) 1623-1627.
C Chihuahua (*Mexico*) 1821.
C Civita Vecchia (*Republiek Roma*) 1798-1799.
C Colombo (*Nederlands Ceylon*) 1782-1795.
C Cuzco (*Spaans Amerika*) 1698.
C Cracovie (*Polen*) 1681.
C Reus in Catalonië (*Spanje*) 1809-1814.
C Surabaya (*Nederlands Oost-Indië*) 1837.
CA Brandenburg (*Pruisen*) 1594.
CA Chihuahua (*Mexico*) 1810-1813.
CA Cuenca (*Spanje*) 1627-1634.
CA Frankfurt/Main (*Frankfurt vrije stad*) 1618-1636.
C.A.M. Central American Mint Ltd, *privaat munt* - San Salvador (*El Salvador*) 1892-1894.
CARACAS Caracas (*Venezuela*) 1817-1821.
CARL Carlisle (*belegerd carlisle VK*) 1645.
CB Regensburg (*Regensburg*) 1809.
C.H.H. Hannover (*Hannover*) 1813-1818.
chi-loe Chiloé (*eilanden onder bezetting van de spanjaard Antonio Quintanilla*) 1818-1822.
C.I. Olkusz (*Polen*) 1767.
CL cursief Lucca (*Duché de Lucca*) 1835.
CLITUNNO Spoleto (*Romeinse Republiek*) 1798-1799
C-Lo Colombo (*Nederlands Ceylon*).
C.N. Cracovie (*Polen*) 1528-1534.
Co Cuzco (*Peru*) 1826-1840.
CO Hall in Tyrol (*Teutoonse Orde*) rond 1613-1618.
COPIAPO Copiapo (*Chili*) 1865.
CUZ of **CUZO** Cuzco (*Péru*) 1824-1840.
CUZO Monogram Cuzco (*Peru*).
C.v.C Braunschweig (*Brunswick*) 1821-1850.
D Aurich (*Pruisen*) 1744.

D Dahlonaga (*U.S.A.-Georgie*) 1838-1861
D Damao (*Portugees Indië*).
D Denver (*U.S.A.-Colorado*) 1906 tot op heden.
D Durango (*Mexico*) 1824-1895.
D Dusseldorf (*Duitsland*).
D Gratz (*HDRR*) 1665-1672.
D Lyon (*Frankrijk*) 1539-1655 ; 1659-1858.
D Munchen (*Duitsland*) 1872 tot op heden.
D Salzburg (*Oostenrijk*) 1800-1809.
D Wenen in Dauphiné (*Frankrijk*) 1655-1658.
D-B Damao (*Portugees Indië*).
D-D (*Portugees Indië*).
DIO Diu (*Portugees Indië*).
D-O Diu (*Portugees Indië*).
Do Durango (*Mexico*) 1811-1822 ; 1824-1895.
D-S Wenen (*HDRR*) 1624-1637.
D-S St-Veit (*HDRR*) 1622.
DVB Neisse (*HDRR*) 1624-1625.
D Surabaya (*Ned. Oost-Indië*) 1832.
D Edingburg (*Schotland*) 1351-1358.
D P.Z. Lubeck (*Lubeck*) 1758-1769.
D : S Vilna (*Lithuanie*) 1582.
E Dresden (*Duitsland*) 1872-1887.
E Edingburg (*VK*) 1707-1709.
E Ekaterinburg (*Rusland*).
E Evora (*Portugal*).
E Exeter (*VK*) 1696-1697.
E Gyula Fehervar (*Hongarijë*).
E Carlsburg (*Oostenrijk*) 1766-1868.
E Konigsberg (*Pruisen*) 1764-1772.
E Melun-sur-Loire (*Frankrijk*) 1655-1658.
E Muldenhutte (*VK*) 1887-1953.
E Tours (*Frankrijk*) 1539-1655 ; 1659-1772.
E York (*VK*) 1644-1645.
EBOR Ekaterinburg (*Rusland*).
EM Tlalpan in de Staat Mexico (*Mexico*) 1828-1830.
Eo Mo Evora (*Portugal*).
EV Kremnitz (*Oostenrijk*) 1741-1765 ; 1767-1780.
EVM-D Evora (*Portugal*).
EVOR Praag (*Bohemen H.E.R.*) 1765-1773.
EvS-AS Praag (*HDRR*) 1773-1780.
EvS-IK Exeter (*VK*) 1644-1645.
EX Londen (*VK*) 1544-1547.
E Southwark (*VK*) 1547-1549.
EL R.D.
CATORCE « in lijst » Real del Catorce (*Revolutionair Mexico*) 1811.

ETR Florence (*Etrurie*) 1803-1859.
ETRUR Florence (*Etrurie*) 1801-1803.
F Angers (*Frankrijk*) 1539-1738.
F Slag van Falconer (*Scholland*) rond 1630-1640.
F Florence (*Italië*) vers 1861.
F Gunzbourg (*HDRR*) 1744-1805.
F Hall (*HDRR, Tyrol*) 1746-1805.
F Hall (*Oostenrijkse Nederlanden*) 1784-1797.
F Maagdeburg (*Pruisen*).
F Stuttgart (*Duitsland*) 1872 tot heden.
F Dresden (*Saxen*) 1845-1860.
F Fraustadt (*Polen*) 1616 tot heden : Wschowa.
Private munt van Franklin, Jeadon, Pa (*meerdere landen*) 1965 tot heden.
F-A Wenen (*HDRR*) 1774-1780.
F.N of **FN** Breslau (*Oostenrijk-Silezië*) 1703-1723.
F.N of **FN** Oppeln (*Oostenrijk-Silezië*) 1699-1703.
FOG Fogaras (*Transylvanië*).
FS Gunzburg (*HDRR*) omstr. 1793.
FS monogram Praag (*Bohemen*) 1721-1727.
FIRENZE Florence (*Sardinië-Italië*) 1859-1861.
FLOR Florence (*Etrurië*) 1807.
FLORENTIAE Florence (*Etrurië*) 1803-1806.
F.P. Cattaro (*Ragusa*) 1548-1549 ; 1562-1563.
F.Q. Scutari (*Venitiaanse republiek*) 1442.
F.R. Braunschweig (*Braunschweig*) 1814-1820.
F.W.oF Dresden (*Saxen*) (*Polen*) 1734-1764.
G Galle (*hollands Ceylon*) 1783-1793.
G Genève (*frans type*) 1799-1805.
G Fort Gelria in Pulicat (*Nederlands Indië*).
G Glatz (*Pruisisch Silezië*).
gG Glatz (*HDRR*) omstr. 1628.
G Goa (*Portugees Indië*).
G Goerz of Gorizia (*Gorizia*) 1733-1802.
G Golas (*Brazilië*) 1823-1833.
G Granada (*Spanje*) 1588-1679.
G Gratz (*HDRR*) (*Oostenrijk*) 1665-1766.
G Guadalajara (*Mexico*).
G Guatemala (*Guatemala*) 1733-1776.
G Gunzburg (*Oostenrijk*) 1764-1765 ; 1771-1780.
G Gunzburg (*Burgau*) 1772-1780.
G Karlsruhe (*Duitsland*) 1872 tot heden.
G Krakau (*Polen*) 1766-1767.
G Nagybanya (*Oostenrijk-Hongarië*) 1780-1851.
G Poitiers (*Frankrijk*) 1539-1772.
G St-Veit (*HDRR*) 1675-1688.

G-A Goa (*portugees Indië*).
Ga Guadalajara (*Mexico*) 1812-1895.
GC Guadalupe y Calvo (*Mexico*) 1843-1851.
GCS St-Veit (*HDRR*) 1668-1675, 1689-1699.
GCCS St-Veit (*HDRR*) 1689-1699.
G.E of **GE** Praag (*Oostenrijk-Bohemen*) 1694-17.
GEL Harderwijk in Gelderland (*Bataafse republiek*) 1799-1806.
GH Breslau (*Silezië*) 1659-1662.
GH + dubbele lelie Breslau (*Silezië*) omstr. 1637-1657.
GH Breslau (*Oostenrijk*) 1706-1711.
GM Mantua (*Oostenrijks Italië*) 1848.
GN Krain-Carniola (*HDRR*) 1623-1624.
Go Guanajuato (*Mexico*) 1824-1900.
GOA Goa (*Portugees Indië*).
G-R Gratz (*HDRR*) 1665-1672.
GR Olmutz (*HDRR*) 1621-1623.
GS St-Veit (*HDRR*) 1675-1688.
GSVS St-Veit (*HDRR*) 1689-1699.
GTK Wenen (*Oostenrijk*) 1761.
GYF Gyulafehervar (*Hongarië*) 1868-1871.
GNF of **G.Y.F.** Carlsburg (*Oostenrijk*) 1868-1871.
G Dresden (*Saxen*) 1833-1844.
G Grenoble (*Frankrijk*) 1489-1503.
G Krakau (*Polen*) 1766-1767.
GERONA Gerona (*belegerd Gerona*) 1809.
Gn Culiacan (*Mexico*) 1884-1885. Fout : in plaats van Cn.
GNA Gerona (*Gerona in belegerd Spanje*) 1808.
GO Guanajuato (*Mexico*) 1812-1822.
G.P. Krakau (*Polen*) 1646-1650.
H Birmingham (*meerdere landen*) 1860 tot heden.
H Birmingham (*Italië*) 1866-1867.
H Darmstadt (*Duitsland*) 1872-1882.
H Gunzburg (*Oostenrijk - HDRR*) 1766-1805.
H Gunzburg (*Burgau*) omstreeks 1781-1805.
H Gunzburg (*Oostenrijkse Nederlanden - Luxemburg*) 1788-1797.
H Hall (*HDRR*) Tyrol. 1746-1805.
H Hermannstadt (*Transylvanië*) 1551-1552.
H Munt van H. de Heus te Amsterdam (*Nederland*) 1814-1816.
H-A La Rochelle (*HDRR*) 1539-1837.
H Hall (*Oostenrijk*) 1749-1765.
H Hall (*HDRR*) 1746-1805.
HCK Gratz (*HDRR*) 1655-1660.
HF verbonden Huguenin gebroeders. Le Locle (*Zwitserland*).

HG Glatz (*HDRR*) 1629.
HG St-Veit (*HDRR*) 1627-1632.
HG verbonden St-Veit (*HDRR*) 1627-1632.
HGP St-Veit (*HDRR*) omstr. 1635.
HL St-Veit (*HDRR*) 1693.
HL Teschen (*Silezië*) 1620-1649.
Ho Hermosillo (*Mexico*) 1861-1895.
HP Monogram-Glatz (*HDRR*) 1628-1631.
HR Breslau (*Silezië*) 1619-1631.
HR Glatz (*HDRR*) 1631-1636.
H-R Glogau (*HDRR*) 1621.
HR Glogau (*HDRR*) 1621.
HS St-Veit (*HDRR*) 1631-omstr. 1670.
HS Wenen (*HDRR*) 1657-1658 (uitsluitend thalers).
HS en driehoek Wenen (*Oostenrijk*) omstr. 1657.
H-S Hermannstadt (*Transylvanië*).
HT Breslau (*HDRR*) 1623-1624.
HT Wenen (*Oostenrijk*) 1651.
HT-BZ Neisse (*Silezië*) 1624.
HZ en vishaak Breslau (*Silezië*) 1635.
H Hannover (*Hannover*) 1814-1818.
H en kasteel Londen (*Engeland*) 1509-1526.
HB Monogram Braunschweig (*Braunschweig, Hessen-Cassel, Hessen-Darmstadt, Marburg*) 1572-1610.
HB Monogram Dresden (*Saxen*) 1553-1591.
HEATON Privaat Munt te Birmingham (*Evenaer en Roemenië*).
H.K. Rostock (1862-1864).
I Bombay (*Indië-Australië-Engeland*) 1918-1943.
I Calcutta (*Australië*) 1916-1918.
I Gratz (*HDRR*) 1765-1770.
I Jaffna (*HDRR*) 1783-1793.
I Limoges (*Frankrijk*) 1539-1837.
(I) Praag (*HDRR*) 1668-1688.
IA Gratz (*HDRR*) 1694-1711.
IAK Hall (*Oostenrijk*) 1684-1746.
IAN Gratz (*HDRR*) 1670-1692.
IAP Praag (*HDRR*) 1711-1713.
I-C Glogau (*HDRR*) omstr. 1621.
IC Wenen (*HDRR*) 1766-1780.
IC-FA of **I.C.-F.A.** Wenen (*HDRR*) (*Oostenrijk*) 1774-1780.
ICO contramerck Ico en Ceara (*Brazilië*) 1829-1832.
IC-SK of **I.C.-S.K** Wenen (*HDRR*) 1765-1776.
IF Gunzburg (*HDRR*) 1744-1805.
IGR Praag (*HDRR*) 1713-1714.
IGR St-Veit (*HDRR*) 1679-1689.
IGW Gratz (*HDRR*) 1669-1671.

IH Glogau (*HDRR*) 1623.
IH Neisse (*HDRR*) 1624.
II (Glogau (*HDRR*) 1625).
II en roos St-Polten (*Oostenrijk*) omstr. 1590-1637
II St-Polten (*HDRR*) 1624-1625.
IIH Glogau (*HDRR*) 1623.
IIH Neisse (*HDRR*) 1624.
IIL Praag (*HDRR*) 1717.
IIP St-Veit (*HDRR*) 1699-1717.

ALLE IDENTIFICATIES VERLOPEN NIET EVEN VLOT

Wij kregen een gedenkpenning nader te identificeren. Hij was als draagpenning verwerkt door aanzetten van een oog met ring. Hij was in nikkel en mat 28,5 mm. doormeter.

Vreemde lettertekens vielen op: de tekst in de bovenhelft van voor- en keerzijde was in hedendaags Grieks; de benedenhelft droeg zelfde tekst (?) in de Franse taal. Wij nemen de franstalige tekst over en voegen er enkele bedenkingen aan toe.

Op de voorzijde: BASILE - MIOAYLIS / NICOLAIDIS / NÉ LE / 2/14 AOÛT / A ANVERS. (= BASILE MIOAYLIS NICOLAIDIS WERD OP 2/14 OOGST TE ANTWERPEN GEBOREN).

Op de keerzijde: BAPTISÉ LE 10/22 OCTOBRE 1899 / A BORD DU / CROISEUR HELLENIQUE / AMIRAL MIOAYLIS / NE LE 2/14 AOUT / A ANVERS 1899 (= GEDOOPT DE 10/22 OKTOBER 1899 AAN BOORD VAN DE GRIEKSE KRUISER ADMIRAL MIOAYLIS — GEBOREN 2/14 OOGST TE ANTWERPEN 1899).

Ons viel op de twee getallen voor geboorte en doopdatum 2/14 en 10/22 telkens door een / gescheiden. Beken het met ons een ongewone vermelding. Daar wij geen aanvaardbare verklaring vonden, hebben wij om raad gevraagd. Twee eminenten, vertrouwden met de historie, hebben het ons verklaard (1).

De data 2/14 en 10/22 verschillen beiden 12 dagen. De jonge Griek werd te Antwerpen op Grieks grondgebied (de Griekse kruiser) geboren en er weinig nadien gedoopt naar de Ortodokse ritus. De Grieks-Ortodokse Kerk volgt de oude Juliaanse kalender. Op vermelde data het eerste getal. Hij verschilt 12 dagen met de Grego-

(1) Mevr. Lambrechts, Conservator van het Museum Vleeshuis ten Antwerpen, en Dr. Van Roey, Archivaris van het Archief van de Stad Antwerpen.

riaanse kalender; het tweede getal in de datavermelding, en die geldt in het Kristelijk Westen. Deze penning, in Antwerpen geslagen, vermeldt dus data van West- en Zuid-Oost Europa ⁽²⁾.

P.

HOEKJE VAN DE VERZAMELAAR

Wie kan mij de volgende stukken bezorgen, in de staat Superbe of TTB, om mijn verzameling te vervolledigen:

zilver 2 fr. frans	1868	Vlaams 1887.
zilver 1 fr. frans	1868/9	
zilver 0,5 fr. frans	1867-68-81.	
koper 2 ct frans	1869-71.	
koper 1 ct frans	1868	Vlaams 1892.
nikkel 10 ct frans	1865	Vlaams 1901.
nikkel 5 ct frans	1898-1900	Vlaams 1894-98-1900.
nikkel 10 ct frans		
nikkel 5 ct frans	1903	

Prijsopgave te zenden aan NOWAK A, Nieuwpoortsteenweg 177 8400 OOSTENDE.

Mr TRICARD M., rue St-Aubert à 62-ARRAS (France) verkoopt aan de meest biedende:

BELGIË, Leopold I	5 frank 1835, TTB.
	1/2 frank 1843 TB.
Leopold II	5 frank (zonder .) 1865 TB/TTB.
	5 frank (zonder .) 1866 TB/TTB.
	5 frank (handteken in de hals) TB.
NEDERLAND, Wilhelmina	2 1/2 Gulden 1898 TB/TTB.

BIBLIOGRAFIE

Norges Mynter (1483-1969) door B. F. BREKKE en B. AHLSTRÖM.

Zoals de titel het aangeeft, behandelt dit boekje de sinds 1483 tot op heden geslagen noorse munten. Het 129 bladzijden tellende werk bevat een voorwoord in het noors, engels en duits, een boekbeschrijving, benevens een commentaar op de voornaamste openbare veilingen waarin noorse munten aan bod kwamen. De eigenlijke catalogus geeft, voor iedere regering, de stukken met jaartal, refe-

(2) In 1580 was de Juliaanse kalender of jaartelling 10 dagen achter tegenover de Gregoriaanse. In vorige eeuw was dat 12 dagen geworden. Ook de kronologie telt in de numismatiek.

rentienummer in een of meerdere werken en tenslotte hun handelswaarde in drie verschillende staten van bewaring. We twijfelen er geenszins aan dat dit boekje de numismaten zal weten te boeien daar het hen zeer nuttig zijn zal.

Nochtans betreuren we het ontbreken van clichés, wat het raadplegen door oningewijden in de noorse numismatiek, enigermate bemoeilijken zal.

Niettegenstaande dit euvel, we herhalen het, gaat het hier om een werkje dat ieder numismaat in zijn bezit zou moeten hebben.

Het kan aangekocht worden bij:

B. Ahlström Mynthandel AB
Mäster Samuelsgatan 11
10385, Stockholm.

MUNTEN EN AUTOMATEN

De verkoopsautomaten vermeerderen zich. Indien ze in België en Frankrijk nog niet de vlucht kennen die ze in andere landen genomen hebben, dan zal deze vertraging zeker ingelopen worden. Deze nieuwe methode van handeldrijven biedt inderdaad vele voordelen. Zo laat ze ondermeer toe de verkooppunten te vermeerderen zonder uitbreiding van personeel. De machines zijn dag en nacht beschikbaar. Er bestaat geen sociale wetgeving voor hen, geen wettelijke nachtrust. Zij kennen geen zondag, geen feestdagen noch jaarlijkse vacantie. Zonder « monnayeur » (dit is de franse benaming van het machineonderdeel dat het muntstuk opneemt en het verdeelmechanisme in beweging brengt — laten we het muntfilter noemen — zou het onmogelijk zijn her en der telefooncabines te installeren. Het is ook deze muntfilter die de betalende parkeermeters, door vele automobilisten weliswaar nog niet gebruikt, op gang brengen.

Door deze ontwikkeling is voor het muntstuk een nieuwe functie geschapen. Laten we even het wettelijke en technische aspekt nader beschouwen. Er bestaat inderdaad een wettelijk gezichtspunt, tenzij het onwettelijk weze... want de munt-automaat trekt zich niets aan van de gangbare koers van het geld. Zij handelt zoals geen enkel partikulier mag doen: zij wil slechts betaald worden met munten van een bepaalde soort. De nationale munt geniet nochtans wettelijke koers, wat betekent dat men geen enkele regelmatige betaling in nationale munten mag weigeren. Natuurlijk bestaat er een grens voor de pasmunt: zo zou men bv. een schuldeiser niet kunnen verplichten een som van 10.000 F, in stukken van 25 centimes te aanvaarden (een wet van 20 december 1860 bepaalt in dit geval, de grens tot 5 frank). Maar behalve deze uitzondering moeten alle

gangbare munten ter betaling aanvaard worden. Gesteld dat er een som van 50 F dient betaald te worden, zo kan men kiezen: ofwel geeft men een biljet van 50 F ofwel een zilverstuk van 50 F, of nog twee biljetten van 20 F en een stuk van 10 F of 2 stukken van 5 F. En geen enkel handelaar zou deze munten in een dezer vormen mogen weigeren. Maar de machine kent dit servituut niet. Zo ze afgesteld is om te werken met een stuk van 50 F, zal ze hardnekkig 5 stukken van 10 F weigeren.

Het technisch aspekt is van kapitaal belang. Het vermenigvuldigen van automaten brengt zeer aanzienlijke beleggingen met zich mede. Ieder dezer machines is slechts geschikt voor een of meerdere welbepaalde stukken.

Zeker, zij kunnen gewijzigd worden, maar deze veranderingen zijn lastig. Met andere woorden, iedere wijziging van gewicht, diameter, dikte of van het metaal van een welbepaald stuk kan, om het muntfilter van de automaat aan te passen, aanzienlijke kosten met zich brengen en een grote storing in het verdeelproces veroorzaken.

Het tijdperk van de automaten maakt het hoe langer hoe meer noodzakelijk dat de munttypen stabiel en duurzaam zouden blijven.

De automaat moet bekwaam zijn dadelijk de munt te herkennen welke men hem voorschotellet. Er kan dus geen sprake zijn dat hij zich met het eerste het beste metalen schijfje tevreden stelt. Hij moet dus uitgerust worden met een controlesysteem dat slechts die stukken doorlaat die aan bepaalde criteria, overeenstemmen met deze van het muntstuk waarvoor de muntfilter is aangepast o.a. juiste diameter, dikte, gewicht, magnetisme, beantwoorden... De automaat kan het stuk niet «lezen» maar moet niettemin deze stukken aanvaarden die niet volkomen identiek zijn: beeldenaar, inschriften en jaartal kunnen verschillen.

Er bestaat dus een onbetwistbaar gevaar: zo men de automaat voedt met een metalen schijfje dat volledig strookt met de technische vereisten t.t.z. dat dezelfde diameter, dikte, hetzelfde gewicht heeft en van dezelfde metaalsoort is dan het stuk waarvoor de muntfilter is uitgerust, dan zal de automaat zonder aarzeling het stuk aanvaarden.

Is dit gevaar daadwerkelijk?

In feite is het valse stuk niet zo zeer te duchten: de aanmaak van schijven die nauwkeurig beantwoorden aan het beoogde doel is niet zo eenvoudig, het sop is de kool niet waard!

Maar soms vindt men wel gepaste en gebruiksklare schijfjes.

De dag van vandaag zijn er in de wereld honderden verschillende muntstukken. Zij hebben bijna allen dezelfde vorm: rond. Er hoeft slechts gekozen te worden tussen enkele metaalsoorten of legeringen, de afmetingen (diameter en dikte) verschillen, maar in mindere mate. Van dan af mag men zich er aan verwachten dat, oor-

spronkelijk verschillende stukken van uit het standpunt der door de automaten weerhouden criteria uiteindelijk dezelfde karakteristieken zullen hebben. Zolang hun waarde dicht bij elkaar ligt bestaat er nog geen gevaar, maar indien hun waarde aanzienlijk verschilt is de verleiding groot: er valt daar inderdaad iets gemakkelijk te verdienen.

Dit is, naar het schijnt, reeds in het buitenland voorgekomen. En het ligt voor de hand dat de verantwoordelijke autoriteiten zullen dienen rekening te houden met dit nieuwe aspekt, vooraleer te besluiten tot de aanmaak van een nieuw munttype.

M. COLAERT

ECHO'S UIT DE WERELD VAN DE NUMISMATIEK

Ajman

Voor hen die er naar watertanden: de kleine staat Ajman liet drie zilveren stukken slaan van 7 1/2 Ryals, 1970 met gelijke voorzijde maar op de keerzijde telkens andere dieren. Daar had men nog niet aan gedacht, het is een serie met toekomst. Stel je voor, de ganse dierentuin kan als thema gebruikt worden.

Griekenland

100 en 20 Drachmen 1967 (sic) in goud.

50 Drachmen 1967, zilver.

Hongarië

2 Forint 1970, geel koper. Nieuw gangbaar type.

50 en 100 Forint 1970, zilver. 25ste verjaardag van de bevrijding.

IJsland

10 Aurar 1970, aluminium.

50 Kronur 1970, cupro-nikkel. Gangbaar type.

Muscat en Oman

25, 50 en 100 Baizas 1390, cupro-nikkel.

2, 5, 10 Baizas 1390, Brons.

Het slagaantal, bestemd om in omloop te worden gebracht, zal beperkt worden tot 5.000 reeksen. Voor de uitvoer zullen er 2.000 bijkomende reeksen in gepolijste stempel verkocht worden aan een bestudeerde, onredelijke prijs. En zou U nog niet volledig gedegouteerd zijn, schaf U dan de gouden stukken van 1 en een halve Ryal aan, er zijn slechts van ieder 250 stuks geslagen. (Is de geringheid van deze laatste aanmaak, misschien een aanduiding dat de kopers van zulke «wonderen» allengs schaarser worden?).

Ras Al Khaima

Reeks in goud, 150, 100, 75, 50 Ryals en in zilver van 15, 10 en 7 1/2 Ryals. Deze stukken herdenken het eeuwfeest van de stad

Rome als hoofdstad van Italië (sic). Men kan er op « bewonderen » de voornaamste wederwaardigheden van de geschiedenis van Rome (Romulus en Remus, de Republiek, het keizerrijk, enz... enz...).

Sharja

Waarlijk, we zijn kleine boffers in deze periode na de nieuwjaarsfeesten. Oordeel zelf maar :

200 Ryals 1970, goud (portret van de plaatselijke potentaat).

100 Ryals 1970, goud (eeuwfeest van Napoleon).

100 Ryals 1970, goud (Bolivar).

50 Ryals 1970, goud (Wereldbeker te Mexico).

25 Ryals 1970, goud (Mona Lisa van de Gioconda).

10 Ryals 1970, zilver (Bolivar).

5 Ryals 1970, zilver (Napoleon).

2 Ryals 1970, zilver (Mexico).

1 Ryal 1970, zilver (Mona Lisa).

Tchaad

1.000, 3.000, 5.000, 10.000, 20.000 Franc 1960 (sic) in goud, de onafhankelijkheid van Tchaad herdenkend. Men vindt er achtereenvolgens de portretten van commandant Lamy, van gouverneur Eboue, van generaal Leclerc, president-generaal De Gaule en van president Tombalbaye.

Profiteer ervan, de inwoners van Tchaad hebben niet dezelfde kansen als U want ze zullen de stukken niet te zien krijgen.

Thailand

1 Baht 2513 (1970) cupro-nikkel, 6^e asiatische spelen.

Tunesië

1 Dinar 1970, zilver. F.A.O.-slag.

Uruguay

20 Peso 1970, cupro-nikkel. Gangbaar type.

Yemen (Republiek)

Reeks van 30, 20, 10, 5 Ryals in goud en van 2, 1 Ryals in zilver.

Algerië

5 Centimes 1970, aluminium.

Duitsland

2 Mark 1970, cupro-nikkel.

10 Mark 1972 (uitgifte 1971) tweede type voor de olympische spelen.

China (Formosa)

5 Yuan jaar 59 (1970), cupro-nikkel.

Egypte

5 Piasters 1969 (25 mm), cupro-nikkel.

10 Piasters 1970, cupro-nikkel. Herdenking van de 50^e verjaring van de Egyptische bank.

Finland

10 Markaa 1970, zilver. 100^e verjaring geboorte van de president Juho K. Paasikivi.

Man (eiland)

Crown 1970, cupro-nikkel. Zilver (proof).

Nederland

2 1/2 Gulden 1969, cupro-nikkel.

Polen

10 Zlotych 1969-70, cupro-nikkel.

St. Thomas en Princes (eilanden)

50 Escudos 1970, zilver. 500^e verjaring der ontdekking der eilanden.

Philipinas

1 Piso 1970, cupro-nikkel. Bezoek van de Paus Paulus VI, zilver (Proof).

Dominikaanse Republiek

1 Peso 1969, cupro-nikkel, 125^e verjaring der stichting van de Republiek.

Oostenrijk

Honderdste verjaring geboorte van Dr. Karl Renner — 50 shilling 1970, zilver.

Bahamas

1 Cent 1970, nikkel-aluminium-brons, zoals voorgaand type, maar doormeter verkleind (19 mm).

Vaticaanstad

Reeks 1970 — 1, 2, 5, 10 lires aluminium, 20 Pond aluminium-brons, 50 en 100 lires in staal en 500 lires in zilver.

Ajam

10 Ryals z. d. (1970), herdenking van de 100^e verjaring geboorte van Lenin, zilver.

India

10 Roupie 1970, zilver.

20 paisa 1970, aluminium-brons. Geslagen voor de F.A.O.

Irak

250 fils 1970, nikkel. Geslagen voor de F.A.O.

Israël

10 Pond 1971, zilver.

Lesoto

20, 10, 4, 2 en 1 Malati 1969, goud. Geslagen door de van de firma ARGOR en voor ... de F.A.O.

Somalie

5 shilling 1970, geslagen voor de F.A.O.

Uruguay

50 Pesos 1970, nikkel-brons.

Fujairah

Wij lezen in een zeer belangrijk Italiaans weekblad de volgende aankondiging :

« ENIG. Gouden en zilveren munten aan de wettelijke koers (waar). Paulus VI in Australië en de Philippijnen.

Het buitengewoon gebeuren van de Pauselijke pelgrimstocht verrechtvaardigt de uitgifte van munten aan de wettelijke koers (*sic*). Het « belangrijk » emiraat van Fujairah neemt deze gelegenheid te baat om als eerste onafhankelijke staat (?) deze gebeurtenis te herdenken, enz., enz... »

Wat denken de leden van zulke afpersing?

J. D. M.

NIEUWE AFDELINGEN VAN HET E.G.M.P. (1)

Het bestuur heeft het genoegen de stichting te melden van een nieuwe afdeling, NIVELLES, dank zij het initiatief van de heren LAURIERS en LADRIÈRE, respectievelijk voorzitter en secretaris.

De bijeenkomsten worden gehouden de tweede zaterdag der maand te 15 uur in het lokaal « de l'Ancienne Gendarmerie » rue de la Religion 10, Nivelles.

We wensen de nieuwe sectie veel succes.

Met groot enthousiasme melden wij de officiële aansluiting bij het E.G.M.P van l'Alliance du Cercle Numismatique de MULHOUSE met als voorzitter de heer André Weber, reeds lange tijd vriend en lid van het genootschap.

Deze kring werd gesticht de 25e november 1967, zij publiceert een driemaandelijks bulletin waarvan de artikels zeer aangenaam en belangwekkend zijn.

In de beknopte inhoud van n° 13 dat pas verschenen is valt voornamelijk een artikel op dat handelt over « Le problème des monnaies divisionnaires de la fin du xixe siècle à 1930 ».

Deze nieuwe afdeling organiseert menigvuldige interne tentoonstellingen.

Er worden reeds voorbereidingen getroffen om een openbare tentoonstelling te houden.

ACN Mulhouse vergadert de derde zondag der maand van 9,30 u. tot 's middags, in SALON VERT du buffet, Centraal station te Mulhouse.

De leden schijnen zich vooral toe te leggen op volgende verzamelingen : grieks, romeins, feodaal, Frankrijk, Duitsland, Benelux, Zwitserland, U.S.A., hun aandacht gaat ook bijzonder naar de Medailles.

Wij houden er aan speciaal te onderlijnen dat, dank zij de sympathie van de heer Weber, deze verwezenlijking tot stand kwam, en aldus de eerste franse kring opgenomen wordt bij het E.G.M.P.

Wij hopen dat nog meerdere franse kringen, waarmee het genootschap binding en betrekking heeft, dit voorbeeld zullen volgen.

(1) Eerlang zal een nieuwe lijst gepubliceerd worden van al de afdelingen E.G.M.P. met het adres van hun bijeenkomsten.